

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Педагогічний факультет
Кафедра дошкільної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор

Набока О.Г. *Prof.*

«30» серпня 2021 р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ОСНОВИ ПРОФІЛАКТИЧНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ РОБОТИ»

підготовки здобувачів першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення

за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»

мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробник:

Коношенко Н.А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти ДВНЗ «ДДПУ»

Рецензенти:

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «ДДПУ»

Трубник І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

С.М. Курінна

Погоджено групою забезпечення спеціальності 232 Соціальне забезпечення

Керівник групи забезпечення

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

30 серпня 2021 р.

протокол №1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 270	Рік підготовки:	
	1,2-й	2,3-й
	Семестр	
	2,3 - й	2,3 - й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 4 (2 сем.), 4 (3 сем.) самостійної роботи студента – 4 (2 сем.), 5 (3 сем.)	20 год. (2 сем.)	4 год. (2 сем.)
	14 год. (3 сем.)	4 год. (3 сем.)
	Практичні	
	44 год. (2 сем.)	6 год. (2 сем.)
	50 год. (3 сем.)	6 год. (3 сем.)
	Самостійна робота	
	56 год. (2 сем.)	110 год. (2 сем.)
	86 год. (3 сем.)	140 год. (3 сем.)
	Вид контролю:	
	Залік (2 сем.), екзамен (3 сем.)	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи профілактично-реабілітаційної роботи» є сформувати у майбутніх працівників соціальної сфери знання особливостей здійснення профілактичної та реабілітаційної роботи з різними категоріями населення.

**2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання, методів навчання, методів контролю з
навчальної дисципліни
«Основи профілактично-реабілітаційної роботи»**

Компетентності, які формуються, з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (за ЗК 3 ОП).</p> <p>Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (за ЗК 10 ОП).</p> <p>Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги (за ФК 10 ОП).</p>	<p>Використовування базові знання з історії, теорії та технологій соціального забезпечення у наданні соціальних послуг населенню (за ПРН 21 ОП).</p> <p>Організовувати соціальну роботу з різними категоріями населення (за ПРН 22 ОП).</p> <p>Здійснювати профілактичну та реабілітаційну роботу з різними</p>	<p>Метод проблемного викладення матеріалу, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, самостійна робота, кейс-метод, метод</p>	<p>Усний фронтальний контроль, письмовий індивідуальний контроль, метод самоконтролю, перевірка самостійної роботи,</p>

<p>Здатність до планування та реалізації заходів із профілактично-реабілітаційної роботи (за ФК 19 ОП).</p>	<p>категоріями населення (за ПРН 25 ОП).</p>	<p>проектів, створення ситуацій зацікавленості, проведення та аналіз і самоаналіз заходів, самостійна робота.</p>	<p>тестування, екзамен.</p>
---	--	---	-----------------------------

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	зокрема					усього	зокрема				
		л	п	-	-	с.р.		л	п	-	-	с.р.
1	2	3	4	-	-	5	6	7	8	-	-	9
Тема 1. Теоретичні основи соціальної профілактики населення	48	14	16	-	-	18	39	1	2	-	-	36
Тема 2. Система соціальної профілактики населення	26	4	4	-	-	18	39	1	2	-	-	36
Тема 3. Основні види профілактичної роботи з населенням	46	2	24	-	-	20	42	2	2	-	-	38
Разом за 2 семестр	120	20	44	-	-	56	120	4	6	-	-	110
Тема 4. Сутність і види реабілітації як наукового феномену	22	4	2	-	-	16	31	1	2	-	-	28
Тема 5. Функції і принципи реабілітації	19	2	1	-	-	16	29	1	-	-	-	28

Тема 6. Фактори і механізми реабілітації	19	2	1	-	-	16	29	1	-	-	-	28
Тема 7. Реабілітаційна робота з різними категоріями населення	50	4	30	-	-	16	31	1	2	-	-	28
Тема 8. Арт-терапія як засіб реабілітаційної роботи	40	2	16	-	-	22	30	-	2	-	-	28
Разом за 3 семестр	150	14	50	-	-	86	150	4	6	-	-	140
Усього	270	34	94	-	-	142	270	8	12	-	-	250

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
	2 семестр		
1	Сутність і зміст соціальної профілактики	4	2
2	Стратегії та форми профілактичної діяльності	4	-
3	Організаційні основи та планування соціальної профілактики	2	-
4	Методи та форми соціально-профілактичної роботи	4	-
5	Система соціальної профілактики в практичній діяльності соціальних служб	4	-
6	Напрями профілактичної роботи з населенням	2	2
	Разом за 2 семестр	20	4
	3 семестр		
11	Сутність реабілітації як виду соціально-педагогічної діяльності	2	-
12	Види та категорії реабілітації	2	-
13	Обґрунтування функцій і принципів	2	-

	реабілітації		
12	Фактори і механізми реабілітації різних категорій населення	2	-
13	Реабілітація людей з особливими потребами	4	-
14	Використання арт-терапії як засобу реабілітаційної роботи	2	-
	Разом за 3 семестр	14	4
	Усього:	34	8

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
	2 семестр		
1	Теоретичні основи соціальної профілактики населення	4	2
2	Характеристика стратегій і форм профілактичної роботи	4	-
3	Особливості планування соціальної профілактики	4	-
4	Форми і методи організації профілактичної роботи	4	-
5	Обґрунтування системи соціальної профілактики населення в Україні	4	-

6	Профілактика тютюнопаління, алкоголізму та наркоманії	6	-
7	Профілактика ВІЛ/СНІДу та захворювань, що передаються статевим шляхом	4	-
8	Профілактика бездоглядності та безпритульності	4	-
9	Профілактика суїцидальної поведінки	2	-
10	Профілактика безробіття серед населення	2	-
11	Профілактика насильства	4	-
12	Профілактика емоційного вигорання	2	-
	Разом за 2 семестр	44	4
	3 семестр		
13	Сутність і зміст реабілітації	2	2
14	Характеристика функцій , принципів і факторів реабілітації	2	-
15	Становлення та розвиток реабілітації людей з особливими потребами	2	2
16	Медична та фізична реабілітація	2	-
17	Соціальна реабілітація	8	-
18	Психологічна реабілітація	2	-
19	Педагогічна реабілітація	2	-

20	Професійна і трудова реабілітація	2	-
21	Побутова реабілітація	2	-
22	Реабілітація людей, що постраждали внаслідок деструктивних релігійних впливів	2	-
23	Реабілітація людей, що постраждали внаслідок військових дій	2	-
24	Юридична реабілітація	2	-
25	Фізкультурно-спортивна реабілітація	2	-
26	Використання арт-терапії як засобу реабілітаційної роботи	16	2
	Разом за 3 семестр	50	6
	Усього:	94	12

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
	2 семестр		
1	Теоретичні основи соціальної профілактики населення	18	36
2	Система соціальної профілактики населення	18	36
3	Основні види профілактичної роботи з населенням	20	38
	Разом за 2 семестр	56	110

	3 семестр		
4	Сутність реабілітації як наукового феномену	16	28
5	Функції і принципи реабілітації	16	28
6	Фактори і механізми реабілітації	16	28
7	Види реабілітації і рівні її реалізації	16	28
8	Основні напрями реабілітаційного процесу	22	28
	Разом за 3 семестр	86	140
	Усього	142	250

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Результати навчання студентів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для студентів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.

Відповідь на *практичному занятті* оцінюється за наступними критеріями:

3 бали - здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

2 бали - здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні

висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1 бал - здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

У 2 семестрі самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 34 б. (денна форма навчання) та 91 б. (заочна форма навчання). У 3 семестрі самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 25 б. (денна форма навчання) та 91 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань студентів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем у наприкінці кожного заняття до відома всіх студентів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Шкала оцінювання: національна та накопичувальна 100-бальна

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	

26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнято	

Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу. На останньому аудиторному занятті викладач оголошує здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час лекційних, практичних занять та за виконану самостійну роботу. Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу - без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

– звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, - за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни;
- допущені до складання екзамену (у деканат обов'язково надається аркуш відповіді здобувача).

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання) 2 семестр

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	-	-	24	8	10	1
Т 2	-	-	6	2	10	1
Т 3	-	-	36	12	14	2
Разом	0	0	66	22	34	4

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання) 2 семестр

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	-	-	3	1	30	5

T 2	-	-	3	1	30	5
T 3	-	-	3	1	31	5
Разом	0	0	9	3	91	15

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)
3 семестр**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 4	-	-	3	1	5	1
T 5	-	-	1,5	0,5	5	1
T 6	-	-	1,5	0,5	5	1
T 7	-	-	45	15	5	1
T 8	-	-	24	8	5	1
Разом	-	-	75	25	25	5

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)
3 семестр**

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота

Тема	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 4	-	-	3	1	18	3
T 5	-	-	-	-	18	3
T 6	-	-	-	-	18	3
T 7	-	-	3	1	18	3
T 8	-	-	3	1	19	4
Разом	0	0	9	3	91	16

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для поточного та підсумкового контролю, залік, екзамен, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних та групових завдань.

Питання до екзамену

1. Вікові особливості підліткового віку та правопорушення.
2. Вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на процес соціальної адаптації, соціалізації, ресоціалізації підлітка.
3. Прогностичні тенденції у соціальних відхиленнях неповнолітніх.
4. Зв'язок дорослої злочинності і злочинності неповнолітніх.
5. Адміністративна та кримінальна відповідальність, їх види й особливості.
6. Роль та місце сім'ї у правовому вихованні неповнолітніх.
7. Превентивні (попереджувальні, охоронні) заходи щодо правопорушень молоді.
8. Державна політика з профілактики асоціальної поведінки молоді.
9. Сутність різних видів профілактики правопорушень неповнолітніх.
10. Характеристика поняття "профілактика правопорушень".

11. Поняття первинної, вторинної і третинної профілактики.
12. Тенденція "омолодження" правопорушень неповнолітніх.
13. Сутність ранньої профілактики правопорушень, її різновиди, гуманістична спрямованість.
14. Рання профілактика у системі відхилень у поведінці школярів, її зміст і структура.
15. Педагогічна профілактика, її соціальний, психологічний і педагогічний аспекти.
16. Організаційно-структурний і психолого-педагогічний рівні педагогічної профілактики.
17. Педагогічна занедбаність – основна передумова відхилень у поведінці неповнолітніх.
18. Психоаналітична, біхевіористична, культурологічна теорії про схильність до правопорушень.
19. Патологічні і непатологічні відхилення у поведінці.
20. Причини педагогічної занедбаності.
21. Типи педагогічної занедбаності підлітків.
22. Етапи вивчення педагогічної занедбаності.
23. Методики вивчення педагогічної занедбаності школярів: діагностична програма вивчення рівнів педагогічної занедбаності школярів.
24. Морально-психологічна характеристика важковиховуваних учнів.
25. Стадії формування девіантної поведінки.
26. Методики вивчення важковиховуваних учнів.
27. Акцентуації характеру.
28. Агресія. Види агресії. Типи агресії.
29. Структура, мета та завдання правового виховання учнів.
30. Реабілітація як процес. Реабілітація як кінцевий результат. Реабілітація як діяльність.
31. Взаємозв'язок понять „реабілітація” з поняттями „педагогічна діяльність” і „педагогічний процес”.

32. Концептуальний науково-понятійний апарат поняття „соціально-педагогічна реабілітація” - реабілітаційна діяльність, реабілітаційний простір, реабілітаційні відносини.
33. Класифікація функцій реабілітації.
34. Сутність і класифікація принципів реабілітаційної діяльності.
35. Мегафактори, макрофактори, мезофактори, мікрофактори як чинники забезпечення реабілітаційної діяльності.
36. Вплив факторів реабілітації на різні категорії дітей та молоді.
37. Механізми реабілітації.
38. Основні компоненти реабілітаційного процесу.
39. Характеристика медичної реабілітації.
40. Сутність і зміст психологічної реабілітації.
41. Специфіка здійснення педагогічної реабілітації.
42. Місце соціальної реабілітації в структурі соціально-педагогічної діяльності.
43. Рівні реалізації реабілітаційної діяльності.
44. Основні напрямки реабілітаційного процесу.
45. Організаторська діяльність в реабілітаційній роботі.
46. Діагностика психічного й особистісного розвитку дитини.
47. Засоби соціальної реабілітації.
48. Сутність і зміст методів соціальної реабілітації.
49. Організаційні основи діяльності реабілітаційного центру.
50. Реабілітаційний простір як фактор соціально-педагогічної роботи з вихованцями.
51. Соціальна реабілітація дітей з обмеженими можливостями здоров'я як діяльність.
52. Соціальна реабілітація дезадаптованих дітей.
53. Арт-терапія як засіб реабілітаційної роботи.

7. Рекомендована література

Основна

1. Безпалько В. В. Профілактика опійної наркоманії серед учнів навчальних закладів. Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2017. 132 с.
2. Капська А. Й. Деякі аспекти профілактики тютюнопаління серед школярів : метод. рек. для шкільних психологів та класних керівників / А. Й. Капська, О. Г. Карпенко, Н. Л. Лук'янова. К. : ЦНЛ, 2018. 156 с.
3. Корчова Г. Л. Соціально-педагогічні умови профілактики статевих девіацій старшокласників : навч. посіб. К. : „Хай-Тек Прес”, 2019. 160 с.
4. Максимова Н. Ю. Соціально-психологічний аспект профілактики адиктивної поведінки підлітків та молоді. К. : ВПУ „Київський університет”, 2018. 200 с.
5. Медична та соціальна реабілітація : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. / Ігор Романович Мисула (заг.ред.), Людмила Олексіївна Вакуленко (заг.ред.), Швед Микола Іванович та ін. Тернопіль : ТДМУ “Укрмедкнига”, 2020. 402 с.
6. Оржеховська В. М. Педагогічна профілактика девіантної поведінки неповнолітніх. К. : Знання, 2018. 264 с.
7. Основи профілактично-реабілітаційної роботи: : Курс лекцій / Укладач Коношенко С.В. Слов'янськ : Видавництво Б.І. Маторіна, 2021. 42 с.
8. Психолого-педагогічна реабілітація „дітей вулиці” / Л. І. Гриценко, Т. Д. Ілляшенко, А. Г. Обухівська та ін.; І. І. Цушко (ред.). К. : Ніка-Центр, 2019. 292 с.
9. Олифіренко, Юлія Іванівна. Механізми державного впливу на процеси соціального благополуччя дітей в умовах децентралізації влади: монографія / Ю. І. Олифіренко, Ю. П. Харченко ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. М. П. Бутка ; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Чернігів : ЧНТУ, 2019. - 291 с.
10. Пейн, Малколм. Сучасна теорія соціальної роботи [Текст] / М. Пейн ; пер. з англ. П. Майнзюк. - К. : [б.в.], 2020. - 456 с.
11. Слезанська, Ганна Іванівна. Соціальна робота в територіальній громаді:

теорії, моделі та методи [Текст] : монографія / Ганна Слозанська ; Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. - Тернопіль : Осадца Ю. В. [вид.], 2018. - 381 с.

12. Соціальна робота з особами з особливими потребами: навч. посіб. / [уклад. Г. В. Фещенко] ; Черкас. облдержадмін., Департамент освіти і науки, Комун. ВНЗ "Уман. гуманітар.-пед. коледж ім. Т. Г. Шевченка". - Умань : Сочінський М. М. [вид.], 2020. - 134 с.

13. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами: інноваційні технології природотерапії : [колект.] монографія / [О. О. Кравченко та ін.] ; Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. - Умань : Сочінський М. М. [вид.], 2020. - 144 с.

14. Тренінги в соціальній роботі: теорія, організаційні засади, методика проведення: навч. посіб. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича ; уклад.: Наталія Куб'як, Тетяна Шоліна. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Чернівці : Рута, 2018. - 159 с.

Допоміжна

1. Дахно Р. А. Підготовка майбутніх вчителів до профілактики девіантної поведінки учнів / Р.А. Дахно // Наук. часопис. К., 2020. Вип. 3 (13). С. 137 – 141.
2. Захист дітей, які потребують особливої уваги суспільства: стат. зб. / Держ. служба статистики України. - Київ : Август Трейд, 2019. - 74 с.
3. Мельник, Володимир Петрович. Соціальний захист осіб з інвалідністю: теоретико-правові: монографія / В. П. Мельник ; Навч.-наук. ін-т права ім. І. Малиновського, Нац. ун-т "Остроз. акад.". - Київ : Людмила [вид.], 2018. - 419 с.
4. Мороз В. Про школи соціальної реабілітації: їх сучасне становище і перспективи : (реабілітація малолітніх злочинців) / В. Мороз // Право України. 2018. № 7. С. 86–88.
5. Раєвська, Яна Миколаївна. Психологічне забезпечення міжпрофесійної взаємодії фахівців соціальної сфери: автореф. дис. ... д-ра психол. наук :

19.00.05 / Раєвська Яна Миколаївна ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. - Київ, 2020. - 44 с.

- б. Соціальна реабілітація неповнолітніх, які повернулися з місць позбавлення волі, у соціальних службах для молоді. К. : А.Л.Д., 2017. 112 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України „Про соціальні послуги” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/966-15>.

2. Закон України „Про соціальну роботу з дітьми та молоддю” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>.

3. Електронний каталог бібліотеки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» - Режим доступу : <http://ddpu.edu.ua:8081/ua>

4. Електронні ресурси Національної бібліотеки України імені В. Вернадського – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>.

5. Карітас України : звітні матеріали соціологічного дослідження „Діти групи ризику: особливості соціальної поведінки” в рамках проєкту „Допомога дітям вулиці” [Електронний ресурс]. / Режим доступу: http://caritas-ua.org/index.php?option=com_content&task=view&id=220&Itemid=23

6. Національний репозитарій академічних текстів – Режим доступу : <http://nrat.ukrintei.ua/>.

7. Типове положення про центр соціально-психологічної реабілітації дітей : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>.

9. Посилання на дистанційний курс

Сторінка курсу в Moodle :

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=2302>